

A. MATTHEY
Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ

Ἡ κυρία Δὲ Σερχὺ ὠχρίασε καὶ ἀνηγέρθη ἀποτόμως.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ δρᾶμα, ὅπερ ἀφηγοῦμεθα, καὶ τοὶ παράδοξοι καὶ τρομεροὶ ἐν ταῖς πλείσταις τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ, εἶνε ἀσθενὴς μόνον ἀντήχησις. Τὸ δημόσιον οὐδέποτε ἐγνώρισε τὰς ἀληθεῖς περιπετείας. Εἶδε μόνον τὴν καταστροφὴν, τὴν λύσιν, δι' ἧς μόνῃς οὐδὲν δύναται τις ἀκριβῶς νὰ ἐννοήσῃ.

Τινὲς ὑπέλαβον ὅτι ἐμάντευσαν μέρος τι τῆς ἀληθείας, ἀλλ' οὗτοί εἰσιν ὀλίγιστοι, ἄλλως τε, καὶ οὗτοι ἐξέλιπον, μηδεμίαν δυνηθέντες ἀπόδειξιν νὰ προσαγάγῃσι τῆς τοιαύτης γνώμης αὐτῶν.

Ἐμίλησαν ἐπὶ εἴκοσι καὶ τέσσαρας ὥρας περὶ τῆς ἀνηκούστου καταστροφῆς, ἣτις ἐπληξε μεγάλην τινὰ οἰκογένειαν, καὶ ἔπειτα ἐσκέφθησαν περὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

Δὲν εἶνε δυνατόν ἄλλως πως νὰ γείνη. Οἱ ἠθοποιοὶ ἀνῆκον εἰς ὑψηλὴν τάξιν καὶ εἶχον μέγα συμφέρον νὰ καλύψωσι τὴν ὑπόθεσιν, καὶ διὰ τοῦτο αὕτη περιεβλήθη τὸν σκοτεινὸν τοῦ μυστηριώδους πέπλου.

Ἴδου σήμερον πλήρως ἡ διήγησις.

Α

Τὸ μέγαρον Δὲ Σερζύ.

Ὁ κόμης Δὲ Σερζύ κατῴκει τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1863 ἐν τινι τῶν ὠραιωτάτων μεγάρων τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ὀνωρίου.

Τὸ μέγαρον τοῦτο εἶχεν ὡς πρόσφιν ἐπὶ τῆς οδοῦ μεγάλης θύραν, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἐβλεπέ τις, εἰς τὸ βάθος διαδρόμου εὐρέος καὶ ἐπιμελῶς δι' ἄμμου κεκαλυμμένου. τὴν κομψὴν ἀναβάθραν καὶ τὰ ὑψηλὰ παράθυρα τοῦ οἰκήματος, περιλαμβάνοντος δύο μόνον ἐνδικοιτήματα.

ὑπὲρ τὴν στέγην διέκρινέ τις κλάδους μεγαλοπρεπῶν δένδρων, ὑπὸ τῶν προσβολῶν τοῦ χειμῶνος ἀπογυμνωθέντας.

Ἀληθῶς, τὸ ἀπὸ τῶν Ἑλλυσίων Πεδίων φαινόμενον μέρος τοῦ μεγάρου ἐπαρουσίαζε κῆπον ἰκανῶς ἐκτεταμένον, πλήρη σκιᾶς, δρόσου καὶ ἀρωμάτων κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἔαρος.

Ὁ κῆπος οὗτος ἐξετείνετο μέχρι τῶν ὀρίων τῶν Ἑλλυσίων Πεδίων, ἐνθα ἐπερατοῦτο διὰ κιγκλίδος, ἔργου ἀξιοσημειώτου τῆς νεωτέρας σιδηρουργίας.

Ὁ κύριος κόμης Δὲ Σερζύ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων ἐπιρροὴν καὶ πλοῦτον, κεκοσμημένος διὰ πασῶν τῶν ταινιῶν καὶ πάντων τῶν ἀετῶν, δικεφάλων καὶ μῆ, τὰ ὅποια παρήγαγεν ἡ εὐρωπαϊκὴ μοναρχία.

Ἄλλως τε ἡ εὐγένεια αὐτοῦ ἦν καθ' ὀλοκληρίαν ἀρχαία καὶ αὐθεντικὴ.

Καὶ τοι δ' ἀνῆκεν εἰς τὴν νομιμόφρονα μερίδα, ὡς ἐκ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ἦτο ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἀροῦνται ποτὲ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Γαλλίαν ὑπὸ πάσας τὰς Κυβερνήσεις, κατέχοντες τὰς ὑψηλὰς θέσεις, τὰς ἀμειβοῦσας αὐτοῦ ἰκανῶς.

Ἐπὶ Λουδοβίκου Φιλίππου, βουλευτῆς σπουδαῖος ὢν, θὰ ἐγένετο πατριῆς τῆς Γαλλίας, ἐκ τοῦ δευτεροτόκου κλάδου, ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο τοῦ πρωτοτόκου κατὰ τὴν ἐκρηξίαν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1848.

Μὴ ἀναγνωρίζων τὴν Γαλλίαν ὑπὸ τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν, δὲν συμμετέσχε τῆς Συνελεύσεως, ἧτις κατήρτισε τὴν Δημοκρατίαν, ἀλλ' ἀφῆθη νὰ ἐκλεγῆ εἰς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα.

Ὅτε τὸ πραξικόπημα τῆς Κυβερνήσεως ἐγκαθεῖρξεν αὐτόν, ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἀπεμακρύνθη τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς αυτοκρατορίας, ἧτις οὐδὲν προσέφερον αὐτῷ.

Ἐν τούτοις βλέπων τὸν νέον μονάρχην ἐργαζόμενον, ἐνόησε πάραυτα ὅτι ὁ δραστήριος ἡγεμὼν, ὅστις ἐκάθαισε τόσον καλῶς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ παντὸς πνεύματος ἐλευθερόφρονος, ἀπὸ παντὸς δημοκρατικοῦ θεσμοῦ, ἀντιπροσώπευε τὸ ἐπ' αὐτῷ τὴν Γαλλίαν.

Ἐπεζήτησε διὰ τρίτην φοράν τὴν ψῆφον τῶν ἐκλεκτόρων.

Ἐπίσημος ὑποψηφίότης ἐν Νορμανδίᾳ, ἐνθα ἡ κυρία Δὲ Σερζύ εἶχεν ἰδιοκτησίαν τὸ μέγαρον τῆς Ἐστουρβίλλης, τῷ ἐξησφάλισε θέσιν ἐν τῷ Νομοθετικῷ Σώματι, ἐλπίζων, καὶ δικαίως, ὅτι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν θὰ ἀνοιχθῆ αὐτῷ θέσις πρεσβείας ἢ καὶ ὑπουργείου.

Καθ' ἣν ἐποχὴν λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ τοὺς συναντήσωμεν, ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἦτο ἐξηκοντούτης, ἀλλ' ἐφαίνετο πολὺ νεώτερος.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἴδους τούτου ζῶσιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον· οἱ συντηρητικοὶ οὗτοι συντηροῦνται καταπληκτικῶς! Τοῦτο προέρχεται προφανῶς ἐκ τῆς μονήρους καὶ ἀταράχου συνειδήσεως αὐτῶν.

Τὸ πρόσγειον πάτωμα τοῦ μεγάρου Δὲ Σερζύ κατεῖχτο ὑπὸ τῶν ἀκαταπαύστως εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων.

Δύο οἰκήματα, κεχωρισμένα δι' εὐρέος ἀντιθαλάμου, ἀπετέλουν τὸ πρῶτον οἰκήμα· εἰς τὰ δεξιὰ τὸ ἐνδικαίτημα τοῦ κόμητος, καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ τὸ τῆς κομησσης καὶ τῆς θυ-

γατρὸς αὐτοῦ· διότι ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἦτο σύζυγος καὶ πατὴρ. Εἰς τὸ δεύτερον οἰκήμα, τὸ πρῶτον πάτωμα κατεῖχτο ὑπὸ νέας συγγενοῦς, ἐξαδέλφης τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ, γεννηθείσης ἐν Βρασιλίᾳ, πτωχῆς, ὀρφανῆς καὶ περιουναχθείσης πρὸ ἐξ ἐτῶν ὑπὸ τῆς κομησσης, ἧτις ἐνόμιζε καθήκον αὐτῆς νὰ μὴ ἐγκαταστήσῃ αὐτὴν ποτέ.

Ἐνόμαζον αὐτὴν ἐν τῷ οἴκῳ ἡ δεσποσύνη Βάλδα.

Τὸ οἰκήμα τοῦτο ἦν κομψότατα διεσκευασμένον ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τοῦ οἴκου, ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ, ἀπόντος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

Ἦτο ὀγδοὴ περίπου ὥρα τῆς ἐσπέρας.

Ἡ ἡμέρα ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν παρισίνων φθινοπωρινῶν, ὑγρῶν καὶ σκιερῶν, ὧν τὸ ἀμφίβολον φῶς ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς πόλεως ψυχρὸν ὡς νεκρικὴ ὀθόνη.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτός, ἤρξατο βροχὴ παγερά, λεπτὴ καὶ μονότονος. Μόνον—καὶ ὑπάρχει τι ἄνευ ἀντιθέσεως καὶ συγχρίσεως;—ὁ κατ' ἐπιφάνειαν ψυχρὸς καὶ μελαγχολικὸς οὗτος καιρὸς ἔκαμνε νὰ φαίνεται γλυκύτερα καὶ θερμότερα ἢ εὐζωία καὶ ἡ ἐσωτερικὴ πολυτέλεια τοῦ μεγάρου Δὲ Σερζύ, καὶ μάλιστα αὕτη ἐφαίνετο ψηλαφητοτέρα ἐν τῇ ἰδιαίτερᾳ αἰθούσῃ τῆς κομησσης, ἐν ἣ ἡ μεγάλη καλαισθησία ἡμιλλᾷτο πρὸς τὴν οὐχ ἦττον καλὴν ἐπίπλωσιν αὐτῆς.

Γέρων ὑπηρετῆς προσεπάθει νὰ συνδαυλίσῃ τὸ πῦρ τῆς θερμάστρας τῆς αἰθούσης, ὅτε εἰσεῖλθε νέα θαλαμηπόλος κρατοῦσα μεγάλην λυχνίαν, ἐκ πορσελάνης, ἧς τὸ φῶς ἐμετριάζετο ὑπὸ περικαλύμματός τινος καὶ ὑπὸ θαμβριᾶς ὑαλίνης σφαίρας.

Ἐθῆκε τὴν λυχνίαν ἐπὶ τοῦ λυχοστάτου, παρὰ τι εὐρὸν ἐκ βελούδου θρόνιου, μεγάλου καὶ βαθέος, τοῦ ὁποίου ἡ θεὰ μόνη ἐλύπει τὸν ἄνθρωπον, χωρὶς νὰ ἤξευρη τὸ διατί, καὶ ἐγένεεν αὐτῷ ρεμβασμοὺς δακρῶν καὶ ἀσθνεύειας.

— Πῶς ἐπέρασεν ἡ κυρία κόμησσα τὴν ἐσπέραν αὐτῆν, Ἰουλίᾳ; ἠρώτησεν ὁ γέρων ὑπηρετῆς.

— Ὅχι πολὺ καλὰ, κύριε Γερμανέ· ἡ κυρία εἶνε πάντοτε ἀδύνατος! . . .

— Ἡ κυρία σήμερον πρέπει νὰ ἦνε ἀρκετὰ εὐχαριστημένη;

— Ἄ! γνωρίζετε λοιπὸν τὴν σπουδαίαν εἶδησιν, κύριε Γερμανέ; Ποῖος σᾶς εἶπεν ὅτι . . .

— Ἐ! ἡ δεσποσύνη Λουκία . . . εἶμαι γέρων ὑπηρετῆς, βλέπετε, καὶ δὲν ἔχει κανένα μυστικὸν δι' ἐμὲ ἢ ἀγαπητὴ αὐτῆ κόρη.

— Λοιπὸν, ναί, ὁ κ. Λουκιανὸς ἐπανέρχεται καὶ εἶνε καθ' ὁδὸν ἡ κυρία σήμερον ἔλαβε ἐπιστολήν, ἧτις ἀναγγέλλει αὐτῇ τοῦτο. Ἄλλ' εἰς τὸ καρδιακὸν νόσημα αὐτῆς, αἱ συγκινήσεις καὶ αὐταὶ αἰ τῆς χαρᾶς, δὲν εἶνε εὐχάριστοι. Λοιπὸν, ἡ κυρία, παρὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ φαρμάκου, δὲν ἠδυνήθη νὰ κοιμηθῆ, κατὰ τὴν ἡμέραν, τὰς δύο ὥρας, αἱ ὁποῖαι μετὰ τῶν δύο ὥρῶν τῆς νυκτός ἀποτελοῦσιν ὅλον τὸν ὕπνον αὐτῆς.

— Ναί, ἡ κυρία εἶνε λεπτοφυής, ἀλλ' εἶνε νευρώδης, καὶ ἀντέχει. Καὶ θὰ ἀντέχῃ ἐπὶ πολὺ· θὰ ἰδῆς.

— Δυνατόν! ἀλλὰ τότε, τοῦτο θὰ ἦτο κατάστασις, ἡ ὁποία ἐν τῇ πράξει δὲν πληροῦται εὐκόλως δυστυχῶς, — κατάστασις ἧτις φεῖδεται μὲν αὐτῆς, ἀλλὰ κλονίζει . . .

— Ὡ! ὅταν θὰ ἦνε ἐδῶ ὁ κ. Λουκιανός, ἡ συνεχὴς εὐτυχία θὰ τὴν σώσῃ, εἶμαι βέβαιος.

— Γνωρίζετε ὅμως, κύριε Γερμανέ, ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν ὑπάρχει ἄλλο πρόσωπον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦνε ὀλιγώτερον εὐτυχὲς διὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆν.

— Ἡ δεσποσύνη Βάλδα! Ἐξ αἰτίας αὐτῆς καὶ μόνης ὁ κ. Λουκιανὸς ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ πρὸ τριῶν ἐτῶν.

— Ἄ! εἶνε λοιπὸν ἀληθές;

— Μάλιστα, καὶ μάλιστα σοῦ λέγω ὅτι ἐπανέρχεται χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ θέλῃ!

— Ἴσως χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ καὶ ὁ πατὴρ του;

— Ἄγνοῶ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ κ. Λουκιανὸς εἶνε εἴκοσιν ἐνὸς ἐτῶν σήμερον. Εἶνε ἐνῆλιξ, καὶ ἂν ἡ δεσποσύνη Βάλδα...

— Σοῦτ! εἶνε αὐτὴ! εἶπε ζωηρῶς ἡ θαλαμηπόλος.

Ἄληθῶς ἡ θύρα ἠνεώχθη ἡσύχως ἡ Βάλδα εἰσῆλθεν ἀθορύβως εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Ἡ Λουκία δὲν εἶνε ἐδῶ; ἠρώτησεν.

— Ὅχι, δεσποσύνη, εἶπε ζηρῶς ἡ Ἰουλία, τονίζων κατ' ἴδιον τρόπον τὴν λέξιν δεσποσύνη.

— Γνωρίζεις ἂν ἦνε εἰς τὸ δωμάτιόν της;

— Ὅχι, δεσποσύνη.

— Ἡ κυρία Δὲ Σερζὺ δέχεται ἐπισκέψεις;

— Ὅχι, δεσποσύνη. — Ἡ κυρία δὲν ἐκοιμήθη διόλου καθ' ὄλην τὴν ἡμέραν προσπαθεῖ νὰ ἀνχαυθῆ καὶ μοῦ ἀπηγόρευσε νὰ τὴν ἀνησυχῆσω. Δὲν θὰ δεχθῆ ἀπόψε.

— Δὲν εἶνε πλέον ἀσθενής; ἠρώτησεν ἡ Βάλδα μετὰ τινος ζωηρότητος.

— Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν εἶνε! εἶπεν ἡ ὑπηρετρία.

— Ἐλπίζομεν ὅλοι! προσέθετο ὁ Γερμανός.

— Καλὰ, εἶπε ψυχρῶς ἡ Βάλδα. Ὁ ὄρος αὐτὸς δὲν εἶνε διὰ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. Θὰ περιμείνω ἐδῶ.

— Ἀλλὰ... εἶπεν ἡ Ἰουλία περιδεῆς ἐκ τοῦ τόνου αὐτῆς.

— Δύνασθε νὰ ἀποσυρθῆτε, ἐπανελάβεν ἡ Βάλδα.

Ἄμα προφερθείσης τῆς λέξεως ταύτης, ἡ θαλαμηπόλος ἀνωρθώθη καί, στρεφόμενη πρὸς τὸν Γερμανόν:

— Κύριε Γερμανέ, τῷ εἶπεν, ἡ ὑπηρεσία σας σὰς καλεῖ ἀναμφιβόλως πλησίον τοῦ κ. κόμητος. Ἐγώ, εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας κομῆσεως καὶ περιμένω τὰς διαταγὰς αὐτῆς.

— Πολὺ καλὰ, ὑπετονθόρισεν ὁ Γερμανὸς καὶ ἀπεσύρθη.

Ἄλλ' ἡ Βάλδα ἐφαίνετο μὴ ἀκούουσα τὴν θαλαμηπόλον. Ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἐστίαν, καὶ ἐθέρμαζεν ἐναλλάξ εἰς τὴν φλόγα τὰ ἄκρα τῶν μικρῶν ποδῶν αὐτῆς.

Β'

Αἱ δύο γυναῖκες.

Ἡ Βάλδα ἦτο μικρὰ μᾶλλον ἢ μεγάλη. Τὸ εὐσταλὲς καὶ μικρὸν αὐτῆς ἀνάστημα, καὶ οἱ ἄβροϊ χαρακτῆρες ἀπέδιδον αὐτῇ ἐξωτερικὸν νεανίδος, καὶ τοι εἶχε παρακάμψει ἤδη τὴν πρώτην νεανικὴν ἡλικίαν. Ἦτο εἴκοσιν ἐπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐφαίνετο μόνον δεκαεπταετίας.

Ἡ φυσιογνωμία αὐτῆς προσέβαλλεν ἀπροσδοκῆτως, χωρὶς νὰ διδῆ καιρὸν εἰς τὸ νὰ κρίνη τις περὶ αὐτῆς ἂν ἦνε ὠραία. Ἐπρεπε νὰ συνηθίσῃ τις ἐν αὐτῇ, νὰ συνοικειωθῆ, νὰ εἰσδύσῃ εἰς αὐτὴν καὶ τότε, ἐνόησε ὅτι ὑπὸ τὴν ἀκίνδυνον καὶ ἀφελῆ ταύτην ἐπιφάνειαν ἀνεκάλυπτεν ἐν τῇ γυναικί ταύτῃ εἶδος ἰσχυροῦ θελήτηρου, τοσοῦτον μᾶλλον τρομεροῦ καὶ ἀκαταμαχῆτου, καθ' ὅσον οὐδεμία ὑπόνοια ἐφίστα τὴν προσοχὴν, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἠτένιζεν αὐτῇ, αὐτὴ εἶχε συμπληρώσει πλέον τὸ ἔργον τῆς λεηλασίας καὶ τῆς κατακτῆσεως.

Ἡ κεφαλὴ ἦτο μικρὰ, ἀνοικτὴ πρὸς τὸ ἀνώτερον μέρος, ἐξωγκωμένη πρὸς τοὺς κροτάφους, καὶ βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν μῆλων κατῆρχετο σμικρυνομένη μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ πώγωνος.

Τὸ μέτωπον, ἀρκετὰ μέγα καὶ ἐξέχον, ἐπεκάθητο ἐπὶ ὀφθαλμῶν κυανῶν, ἀλλὰ χρώματος βαθέος, ὅπερ οὐδὲν κοινὸν εἶχε πρὸς τὰς διαφόρους ἀποχρώσεις, αἵτινες ὅτε μὲν πρὸς τὸ φαῖον, ὅτε δὲ πρὸς τὸ πράσινον κλίνουσιν ἦσαν χρώματος κυανοῦ.

Μεγάλους, μακροὺς, καλῶς ἐσχισμένους ἐν ὄλη τῇ μορφῇ, τούτους μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔβλεπέ τις, καὶ τοι τὸ βλέμμα ἐστερεῖτο ἐν γένει ζωηρότητος καὶ ἐφαίνετο μᾶλλον συγ-

κεντρωμένον μοναδικὸν βλέμμα, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῖ τοὺς ἔχοντας αὐτὸ νὰ λέγουν ὅτι «βλέπουν ἐκ τῶν ἐνδοτέρων».

Ἡ ἐκτένσις καθίστατο ἐνίοτε ἐπιφοβόν, ὄχληρόν, δι' ἐκεῖνον, δν συνήντα αἴφνης.

Ἐν τούτοις οἱ παράδοξοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς οὗτοι ὀφθαλμοὶ ἐγνωρίζον νὰ ἐμψυχῶνται κατὰ τὴν παρουσιασθησομένην περίστασιν.

Ἡδύναντο νὰ ἀποβῶσι τρομεροὶ ὑπὸ τὸ κράτος σφοδροῦ πάθους.

Συνήθως αἱ μακραὶ καστανόχροες βλεφαρίδες, αἵτινες ἐπεσκίαζον αὐτοὺς, τοῖς ἐδίδον μεγίστην γλυκύτητα καὶ ἡ ἔκφρασις αὐτῶν ὁμοίαζε πρὸς τὸ ὀλίγον ἐκπληκτικὸν καὶ ἐρωτηματικὸν ἀφελὲς τῶν παρθένων.

Αἱ ὀφρῦς λεπταὶ καὶ βαθεῖται, ἡ κόμη ἄφθονος, λεπτὴ χρυσῆ, κατῆρχετο ἐπὶ τῶν κροτάφων, συνεπλήρου τὴν ὠραιότητα καὶ καθίστατο ὡς ὑπόδειγμα πρὸς ἐξεικόνισιν τὸ μέρος τοῦτο τῆς μορφῆς.

Τὸ κάτω μέρος, ὀλιγώτερον ἀνοικτόν, ἦτο χαριέν καί, οὕτως εἶπεῖν, παιδικόν ἢ ῥίς, μικρὰ, εἶχε τοὺς ῥῶθυνας συμμέτρους. Μικρὸν ἐπίσης ἦτο καὶ τὸ στόμα μετὰ τῶν ἡπτων λεπτῶν χειλέων μικρὸς ὁ πῶγων, μικρὰ τὰ ὦτα πρὸς τὸ πρόσωπον ἐλαφρῶς κλίνοντα.

Ἡ χροιά τοῦ προσώπου αὐτῆς ἐν γένει μὲν ἦν ὠχρά, καὶ ὠχρότερα γινομένη εἰς τὴν μετὰ τῆς ἐλαφροτέρας συγκινήσεως σύγκρουσιν, ἐδίδε χάριν τινὰ εἰς τὸ σύνολον τοῦτο, ὅπερ ἅπαξ διοραθέν, ἀψησχολεῖ ὡς ζῶν αἶνιγμα τὸν ἰδόντα.

Διὰ τὸν κ. Δὲ Σερζὺ, καὶ τοὺς πλείστους τῶν ἀνδρῶν, ἡ κεφαλὴ αὐτῆ ἦτο ἀγγελικὴ.

Αἱ γυναῖκες ἀπ' ἐναντίας, διέκρινον ἐν αὐτῇ ἰκανὸν ψεῦδος καὶ δόλον καὶ ἀνέκραζον: «τὸ χειρότερον νερὸ εἶνε τὸ σιγανόν».

Ἄν ἦνε ἀληθὲς ὅτι πάντα τὰ ἀνθρώπινα ὄντα κατὰ τινὰ ἀρχὴν ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς ζωῶδες τι, ἡ Βάλδα μετὰ τοῦ γλυκέος αὐτῆς ἤθους, τοῦ ἀθήφου καὶ οἰονεῖ καθεύδοντος, μετεῖχεν ἀναντιρρήτως γαλῆς, τῆς μικρογραφίας ταύτης τῆς τίγρεως.

Ἡ ἐνδυμασία τῆς Βάλδας, ἀπλῆ καὶ μετριόφρων ὡς αὐτὴ, ἐφαίνετο κατασκευασθεῖσα οὕτως ἀπλῆ ἵνα μὴ ἐφελοκῆ ἐφ' ἑαυτῆς οὐδεμίαν προσοχὴν ἀλλὰ θαυμασίως λελογισμένη οὕσα καὶ οἰονεῖ τετυπωμένη ἐπὶ τοῦ ὅλου σώματος, ἀπέπνεεν ἀποψιν νεανικὴν καὶ χάριν σχεδὸν παιδικήν.

Ἐφόρει κοιτωνίτιν ἐσθῆτα, ἧς ὁ στηθόδεσμος δὲν ἦτο συνηθισμένος, ἀλλ' ὅστις ἐφηρμόζετο ἐπὶ τοῦ σώματος ἀνευ πίεσεως, ἠκολούθει τὴν περιφέρειαν τῶν ἰσχίων, ἐπιπτε κατ' εὐθείαν ἐκατέρωθεν καὶ ἐπεξετείνετο ὀπισθεν εἰς δύο μεγάλας εὐκάμπτους πτυχάς. Αὕτη ἐξετύπου καταδήλως τὸ ὄλον τοῦ σώματος σχῆμα, καὶ ἠνάγκαζε νὰ βλέπῃ τις αὐτό, φαινόμενον μόνον καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ἐλευθέρως μαντευόμενον.

Ἡ ἀνοικτοῦ φαιοῦ χρώματος ἐσθῆς αὕτη, ἐπιτηδείως διηνεφγμένη ἐν σχήματι καρδίας περὶ τὸν λαιμόν, ἐδείκνυεν ἀξιολάτρευτον θέλητρον, καὶ ἐκοσμεῖτο ὑπὸ κυανῶν χειροτεχνημάτων ὁμοίων τοῖς κυανοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς δεσποίνης αὐτῆς.

Ἀπὸ τῶν στενῶν καὶ ἐπὶ τῶν βραχιόνων συγκεκολλημένων περιχειρίδων ἐξήρχετο χεῖρ μικκύλη, λευκὴ, εὐκίνητος, μῆτε ἰσχνή, μῆτε παχεῖα, ἀπολήγουσα εἰς διαφανεῖς ὄνυχας.

Οὐδὲν κόσμημα ἔβλεπέ τις οὐδὲν ἐνώτιον οὐδεμίαν ταινίαν καὶ ἐν τῇ κόμῃ ὡσαύτως οὐδὲν.

Μετὰ τὴν ἐξοδὸν τοῦ Γερμανοῦ ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς βαθεῖα σιγὴ, διακοπτομένη ὑπὸ μόνου τοῦ κρότου, δν παρήγον τὰ ἐν τῇ ἐστίᾳ καιόμενα ξύλα.

Ἡ θαλαμηπόλος, ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ διαμονὴν αὐτῆς, ὑπεκρίνετο ὅτι τακτοποιεῖ τὴν τράπεζαν, πλήρη ἄλλως τε ἀντικειμένων διαφόρων, ὑπὸ τῆς Λουκίας ἐκεῖ ἀφεθέντων.

Ἡ Βάλδα, ὀρθία πρὸ τῆς ἐστίας, εἶχεν ἐστραμμένα τὰ νῶτα εἰς τὴν Ἰουλίαν, ἣτις ὑπέβλεπεν αὐτὴν κρύφα.

Τὸ ἐκκρεμές ἐσήμανε τὴν ὀδὸν καὶ ἡμίσειαν. Ἐπειτα ἠκούσθη ἑλαφρὸς θόρυβος εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ.

Ἡ Ἰουλία διηυθύνθη ζωηρῶς πρὸς τὴν θύραν τῆς συγκοινωνίας, ὅτε ἡ Βάλδα ἐστράφη ἡρέμα πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας, ἵνα ἴδῃ τὸ πρὸς ἐξόδον ἐρχόμενον πρόσωπον.

Ἡ φυσιογνωμία αὐτῆς ἦτο ἀρκετὰ γαληνιαία· μόνον ὄξυς παρατηρητῆς ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ ὅτι ἡ συνήθης τῆς χροιάς αὐτῆς ὠχρότης εἶχεν ὀλίγον αὐξήσει.

Ἡ θύρα ἠνεψύθη καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἰουλία εἶθετε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ σφαιρώματος τοῦ κλειθροῦ.

Ἐπαρουσιάσθη ἡ κυρία Δὲ Σερζύ.

Ἦτο γυνὴ ἰσχνή, ἀλλ' ἡ ἰσχνότης αὐτῆς ἐδείκνυεν αὐτὴν μεγαλύτεραν.

Εἶχε τὰς παρειὰς κοίλας, τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου ἐπιμήκει, ἀλλὰ κανονικάς.

Οἱ μέλανες ὀφθαλμοὶ αὐτῆς, καὶ περιεστοιχισμένοι ὑπὸ μεγάλου κύκλου, χαραχθέντος ὑπὸ τῆς ἀσθeneίας καὶ τῆς θλίψεως, ἔλαμπον μετὰ πυρετώδους λάμψεως.

Ἡ μορφή αὐτῆς εἶχε τι τὸ ἐξέχον, ὅθεν εὐλόγως ἠδύνατο νὰ συμπεράνῃ ὅτι εἶχε ποτε κάλλος, κάλλος ἀριστοκρατικόν, λίαν κανονικόν, καὶ ὀλίγον ψυχρόν.

Ἄλλ' ἡ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ ὀδύνη ἐναπετύπωσε τὸ ἔχνος αὐτῆς ἐπὶ μιᾶς ἐκάστης γραμμῆς, μετριάζουσα καὶ στιγματίζουσα πᾶν ὅ,τι καὶ ἂν ἐγγίζη.

Πάντα ἐν αὐτῇ ἐδείκνυον νευρικὴν ὕψωσιν· οὐδὲν σημεῖον ὑπῆρχε δεικνύον τὴν οὐδέποτε καμπτομένην σταθερὰν θέλησιν.

Ἐμάντευε τις βλέπων αὐτὴν, ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη, θαυθεῖσα ἐν ἀρχῇ ὑπὸ τῆς ζωῆς, κατελήφθη αἴφνης ὑπὸ τῆς πάλης καὶ τῆς λύπης πρὶν ἢ προφθᾶσα παρασκευασθῆ, καὶ δὲν ἠδυνήθη μῆτε νὰ ὑπερισχύσῃ μετ' ἀποφάσεως, μῆτε νὰ ὑποχωρήσῃ μετ' ἀξιοπρεπειας.

Τὸ προξενοῦν ἐν τῇ γυναικί ταύτῃ ἐντύπωσιν κατὰ τὴν πρώτην θέαν, ἦτο ἡ ἀξιοπρέπεια, μεμιγμένη μετ' ἀγαθότητος, ἐξεληθοῦσα τῆς τροχιάς αὐτῆς ἀπελπισ ὑπὸ βαθείας ταραχῆς. Ἦτο βεβαίως φύσις παράφορος κατὰ τὸ ἐξωτερικόν, δειλὴ κατὰ βάθος· ἀσθενὴς καὶ περιπαθὴς συγχρόνως.

Ἡ κόμησά ἦτο ἐνδεδυμένη μελανὰ, ὡς εἰ ἐπένητε.

Αἱ χειρονομίαι αὐτῆς εἶχον τὸν βίαιον ἐκεῖνον καὶ ὑπερβολικὸν χαρακτῆρα, ἴδιον εἰς τινὰς ἀσθeneίας, αἵτινες ταραττοῦσι τὴν κυκλοφορίαν, καὶ ἐπομένως συγκλονοῦσι τὸ νευρικὸν σύστημα.

Ἡ κόμη αὐτῆς, ἄλλοτε μέλαινα ὡς γαγάτης, νῦν ἠύλακοῦτο ὑπ' ἀργυρῶν νημάτων, καταβαινόντων εἰς μακρὰς ταινίας ἐπὶ τῶν παρειῶν, ὅθεν παρηκολούθει τὰς ἐξογκώσεις τῶν ὀστέων, τῶν μῆλων καὶ τῶν σιαγόνων.

Καί τοι δὲ ἦτο μόνον τεσσαράκοντα δύο ἔτων, ἐφαίνετο ὑπερτεροῦσα τὴν ἡλικίαν ταύτην κατὰ δέκα καὶ πλέον ἔτη. Ἐν τούτοις εἶχεν ἀκόμη θαυμασίους ὀδόντας, οἵτινες προὔξενον ἐκπληξίν εὐρισκόμενοι μετὰ ὀδόντων ἀποχρωματισθέντων καὶ συνεσφιγμένων ὑπ' ἐκφράσεως πικρίας.

Ἰδοῦσα τὴν Βάλδαν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔστη ἀποτόμως, κάμπτουσα σχεδὸν ἐφ' ἑαυτῆς, ὡσανεὶ ὑφίστατο σύγκρουσιν ἠλεκτρικὴν.

Νέφος αἵματος ἀνήλθεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ἔπειτα ἀπεσβέσθη, ὠχρότης δὲ νεκρικὴ ἐκάλυπεν αὐτό.

Γ'

Ἡ πάλῃ.

Ἡ φωνὴ τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ διεκόπτετο ὑπὸ προφανῶν τῆς καρδίας παλμῶν, ὅτε αὕτη ὠμίλει πρὸς τὴν Ἰουλίαν, ἣτις προσέφερεν αὐτῇ λίαν προθύμως τὸν βραχίονα, ἵνα ὀδη-

γήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ παρὰ τῇ στρογγύλῃ τραπέζῃ θρονίον — Σοὶ εἶχον εἰπεῖ ὅτι σήμερον οὐδένα δέχομαι, ἀφοῦ καὶ εἰς τὴν θυγατέρα μου ἀπηγόρευσα τοῦτο.

— Ἀκριβῶς καὶ ἐγὼ τοῦτο ἔλεγον, κυρία, ἀπεκρίθη ἡ Ἰουλία χαμηλοφώνως, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ ἀκούσῃ ἡ Βάλδα, δὲν ἠθέλησε νὰ μὲ ἐνοήσῃ. . . καὶ ἐφοβήθη. . . μίαν στιγμὴν. . .

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἐθλίβη, ἰδοῦσα ὅτι διέφυγεν αὐτὴν ἔκφρασις αἰσθημάτων, ἅτινα ἐνέπνεεν αὐτῇ ἡ ἀπροσδόκητος παρουσία τῆς Βάλδας, διέκοψε ζωηρῶς τὴν Ἰουλίαν καὶ εἶπε καθημένη μετὰ φωνῆς γλυκυτέρας, ἣν προσεπάθει νὰ καταστήσῃ μᾶλλον ἀδιάφορον :

— Εὐχαριστῶ, τέκνον μου. Ἄφες με μόνην.

Ἡ Ἰουλία ἐχαίρεισε τὴν δέσποιναν αὐτῆς μετ' εἰλικρινούς σεβασμοῦ, καὶ διερχομένη πρὸ τῆς Βάλδας, χωρὶς νὸ παρατηρήσῃ αὐτὴν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου.

Ἐπεκράτησε στιγμῶν τινων σιωπῆ. Αἱ δύο αὐταὶ γυναῖκες, μείνασαι μόναι, ἐγνώριζον ἢ ἠσθάνοντο καλῶς ὅτι πάλῃ ἔμελλεν ἀφεύκτως νὰ συναφθῇ μετ' αὐτῶν.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔθηκε τὴν μακρὰν, διαφανῆ καὶ ὡς παλαιοῦ ἐλεφαντόδοντος κεχρωματισμένην χεῖρα αὐτῆς ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀτενίζουσα κατὰ πρόσωπον τὴν Βάλδαν, εἶπεν αὐτῇ μετὰ φωνῆς ὑποκώφου :

— Τί με θέλετε ;

Ἡ Βάλδα, ἣτις ἴστατο παρὰ τῇ ἐστίᾳ, ὑπέστη τὸ ἀγέρωχον βλέμμα τῆς κομήσεως χωρὶς νὰ συνοφρυωθῇ.

Ἐμενεν οὕτω χωρὶς νὰ κινηθῇ μέχρι τέλους, κρατοῦσα ἀταράχως τὸ ψυχρὸν αὐτῆς βλέμμα ἐπὶ τῆς κομήσεως, ἡ δὲ ἀκίνητος στάσις καὶ τὸ ἀτενὲς βλέμμα αὐτῆς περιέκλειον μεγίστην αὐθάδειαν καὶ ἀνυπόφορον θράσος.

Ἰπέλαθε δὲ βραδέως μετὰ μεγίστης γαληνῆς καὶ ἀδιαφόρου γλυκύτητος, ὡς εἰ οὐδὲν εἶδεν, οὐδὲν ἤκουσεν, οὐδὲν ἐνόησεν.

— Ἐζήτουν τὴν Λουκίαν, καὶ ἠρχόμεν νὰ τὴν περιποιηθῶ. Γνωρίζετε, κυρία, ὅτι ἡ Λουκία εἶνε προσκεκλημένη εἰς τῆς κυρίας Δὲ Σολάνζ, εἰς ἐσπερίδα νεανίδων, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δεσποσύνη Δὲ Σολάνζ προσεκάλεσε μερικὰς φίλας αὐτῆς τοῦ παρθεναγωγείου. Εὐρισκομένη πλησίον σας — παρὰ τὴν συνήθειάν μου — ἐνόμισα ἀναρμόδιον νὰ ἀναχωρήσω προτοῦ προσφέρω εἰς ὑμᾶς τὰ σεβάσματά μου καὶ πληροφορηθῶ τὰ τῆς ὑγείας σας.

— Ἐνθαρρύνθητε, εἶπε πικρῶς ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ἡ ὑγεία μου ἔχει ὅσον τὸ δυνατόν κάκιστα.

Ἡ Βάλδα ἐφάνη ὡς μὴ ἐνοήσασα παντελῶς.

— Ἦθελον νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν ἐπερχομένην εὐτυχίαν σας.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἠγέρθη ὀλίγον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς ἀνέθορε λάμψις τις.

— Περὶ τίνος εὐτυχίας ὁμιλεῖτε ; εἶπε, μετὰ φωνῆς σχεδὸν ἀπειλητικῆς.

— Ὅμιλῶ περὶ τῆς προσεχοῦς ἐπανόδου τοῦ κ. Λουκιανοῦ, ἐπανελάθειν ἡ Βάλδα, πάντοτε ἀπαθὴς καὶ καθιστάσα τὴν φωνὴν αὐτῆς ἐπὶ μᾶλλον γλυκυτέραν, καθ' ὅσον ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ὕψου καὶ ἐνεψύχου τὴν ἑαυτῆς.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ὠχρίασεν, ἀνηγέρθη ἀποτόμως καὶ :

— Ἄρκει, ἀνέκραξε χειρονομοῦσα μετ' ἀνηκούστου ὀρμῆς, ἀρκει ! Ἄν ὑπάρχῃ ὄνομα, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε πρέπει νὰ προφέρητε ἐνώπιόν μου εἶνε τοῦ Λουκιανοῦ, τοῦ υἱοῦ ἐκεῖνου, ὅστις ἐνεκεν ὑμῶν, ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπη τὴν πατρικὴν οἰκίαν, ἔνθα δὲν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ ψυχρῶς τὸν ὑμέτερον θρίαμβον καὶ τὴν ἐμὴν θλίψιν ! Εἶχον τρία ὄντα, ἅτινα ἠγάπων : τὸν σύζυγόν μου, τὸν υἱόν μου καὶ τὴν θυγατέρα μου, Ἐξεδιώξατε τὸν υἱόν μου. . . Καὶ τολμάτε νὰ με συγχαίρητε διὰ τὴν προσεχῆ ἐπάνοδον αὐτοῦ ! Ἡ ἀναίδεια ἔχει τὰ ὄρια τῆς. Εὐχαριστεῖσθε εἰς τὰ δάκρυά μου, σᾶς τὸ ἐπιτρέπω

ἀλλὰ μὴ θέλετε νὰ δηλητηριάσετε τὴν χαρὰν μου· σὰς τὸ ἀπαγορεύω.

Ἡ Βάλδα οὐδόλως ἀπέβαλε τὴν φαινομένην ἀπάθειαν αὐτῆς, ἀκούουσα τοὺς λόγους τούτους τοῦ πάθους καὶ τὸν τόνον τῆς ὑπερηφάνου περιφρονήσεως, μεθ' ὧν προσηνήθησαν. Ἄν καὶ ἡ ὠχρότης αὐτῆς ἠξίση καὶ ἐλαφρά τις φρικίας ἐτάραξε τοὺς μυκτῆρας αὐτῆς, ἡ κόμησσα, ἐν τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ τοῦ δωματίου, δὲν ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ ταῦτα· οἱ μεγάλοι μόνον ὀφθαλμοὶ τῆς Βάλδας καθηλωμένοι ἐπ' αὐτῆς ἐφαίνοντο αὐτῇ ὡς μεγεθυθέντες ἐπαισθητῶς.

Ἡ Βάλδα ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ ὀλίγος χρόνος· ἔπειτα διὰ φωνῆς ἀνηλεῶς γλυκαίας καὶ ἡρέμου ἐπανέλαβε :

— Τέλος, κυρία, δεκτὴ γενομένη ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ὑμῶν, ἤρχομαι διὰ νὰ παραπονεθῶ περὶ αὐτῶν κατ' εὐθείαν πρὸς ὑμᾶς καὶ διὰ νὰ σὰς εἶπω ὅτι, ἂν ἦμαι κακὴ, αἰτία τούτου εἶνε ὅτι δὲν κατήγγειλα τὴν αὐθάδειαν αὐτῶν εἰς τὸν κ. κόμητα Δὲ Σερζύ.

Τοῦτο πλέον ἦτο ἀνυπόφορον !

Τὸ νὰ ἐπιδεικνύῃ καὶ ἐγκωμιάζῃ πρὸ τῆς κομῆσεως τὴν παντοδυναμίαν, ἣν ἐξήκει ἐπὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς, δὲν ἦτο προφανῶς ὡς εἰ ἐζήτηε νὰ τὴν περιφρονήσῃ, νὰ τὴν ἀπελπίσῃ, τὰ τὴν ἐκμηδενίσῃ ; Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ τὸ ἐνόησεν· ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἠδύνατο νὰ κάμῃ, καὶ τὸ ἐπραξε — νὰ κρατήσῃ ἑαυτῆς καὶ νὰ καταστείλῃ τὴν σφοδρότητα τῆς ὀργῆς αὐτῆς· μόνον ὅτι ὁ πρὸς τοῦτο καταβλήθει ἀγὼν ἐστοίχισεν αὐτῇ πλειότερον αὐτῆς τῆς σφοδρότητος τοῦ πάθους.

Ἡνωρθώθη εὐθεῖα, καὶ προχωροῦσα πρὸς τὴν Βάλδα ἐν τῇ μακρᾷ μελαίνῃ αὐτῆς ἐσθῆτι, ἥτις ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τοῦ ἰσχυανθέντος σώματός της, ὡς μεγάλαι συνεσταλμέναί πτέρυγες :

— Δεσποσύνη, εἶπεν, ἐλάβετε πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχεν ἐνταῦθα, καὶ σὰς ἀφῆκα τὸ πᾶν, ὑπὸ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῶν τέκνων μου, καὶ διὰ νὰ σώσω τὴν τιμὴν, ἀφ' οὗ δὲν ἠδυνάμην νὰ σώσω τὴν εὐτυχίαν. Ἐκ τοῦ ναυαγίου τοῦ βίου μου, διέσωσα δύο πράγματα, ἀλλ' εἰς τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐγγίσῃτε : — αἴσθημά τι, αἰ χαρὰ ἢ αἰ μητρικαί μου λύπαι — καὶ ἄσυλον ἓν, τὸ ἐνδιαίτημα τοῦτο, ὅπου ὁ πρὸς ἐμὲ αὐτὴν σεβασμός, ἐν ἐλλείψει τῆς ἀσθενείας, θὰ μὲ ἐκράτει ἐγκλειστον. Διαβαίνουσα τὸν οὐδὸν τῆς θύρας ταύτης, εὐρίσκεσθε εἰς τὴν οἰκίαν μου. Τὰ λοιπὰ ἀνήκουσιν ὑμῖν. Ἀπέλθετε !

Ἡ Βάλδα ἤκουεν αὐτὴν μετ' ἀπληστίας τινός· θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἦλθε νὰ ζητήσῃ τὰς ἀράς καὶ προκαλῆσιν τὰς ὕβρεις ταύτας.

Τοῦτο εἶχε προφανῶς ὑπερβῆ τὰ ὄρια τῶν δυνάμεων τῆς κομῆσεως· ἀλλὰ δι' ὑπερβολικῆς θελήσεως, ἐκρατήθη ὀρθία, μετὰ χειρὸς τεταμένης καὶ δεικνυούσης τὴν θύραν τῇ Βάλδα.

Ἡ Βάλδα οὐ μόνον δὲν ἐφάνη συντριβείσα ὑπὸ τοῦ ἡρωϊκοῦ καὶ ἀγερώχου τούτου ἀγῶνος ψυχῆς προσβληθείσης, ἀλλὰ καὶ ἐδείκνυεν ὅτι ἠθέλην ἐπὶ μᾶλλον νὰ παραταῖ ἢ κατὰστασις αὐτῆ, ὡς πρᾶγμα προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν.

Ἦτο πρόδηλον ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς θὰ ἐξήρχετο, ἢ καὶ μόνον ἀφ' ἧς στιγμῆς δὲν θὰ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς κομῆσεως προσηλωμένους ἢ ἰσχυρὰ αὐτῆς ἀντίζηλος θὰ κατέπιπε χαμαὶ ἐξαντληθείσα· ἡ Βάλδα δὲν ἐπέιγετο νὰ ἐξέλθῃ, ἡ Βάλδα διὰ τοῦ προσηλωμένου βλέμματός αὐτῆς ὑπέμεινε τὸ ἐξωργισμένον βλέμμα, ὅπερ ἐβάρυνεν ἐπ' αὐτὴν· καὶ, βαδίζουσα ἡσυχῶς καὶ σιωπηρὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ διερχομένη πρὸ τῆς κομῆσεως μετὰ κεκλιμένου μετώπου ἐστρεφε τὸ πρόσωπον, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ ἀπὸ τῆς ὄψεως αὐτῆς τὴν κυρίαν Δὲ Σερζύ καὶ μίαν μόνην στιγμὴν, παρατείνουσα οὕτω τὸν θανασίμως μακρὸν χρόνον τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν βασάνου.

Καὶ ὅτε τέλος ἐκλείσθη ὀπισθὲν τῆς ἡ θύρα, δὲν ἦτο πλέον ταπεινώσις τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ζωγραφηθέν,

ἀλλὰ μᾶλλον θρίαμβος, καὶ παράδοξον τότε μειδιάμα διέστειλε τὰ συνεσφιγμένα αὐτῆς χεῖλη.

Ἄλλὰ τοῦτο μίαν μόνην στιγμὴν διήρκεσε, καὶ ἀμέσως ἡ φυσιογνωμία αὐτῆς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν, καὶ, διερχομένη τὸν ἀντιθάλαμον, ἐκτύπησεν ἐλαφρῶς τὴν θύραν τοῦ ἐνδιαιτήματος τοῦ κ. Δὲ Σερζύ.

Νεαρὸς θεράπων, διαμένων ἐν τῷ μικρῷ δωματίῳ τῆς εἰσοδοῦ, τῇ ἤνοιξεν.

— Ἐρώτησον τὸν κ. κόμητα, τῷ εἶπεν, ἂν θέλῃ νὰ ἔλθῃ νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ μίαν στιγμὴν.

— Ἡ δεσποσύνη δὲν πηγαίνει μόνη της ;

— Μίαν μόνην λέξιν ἔχω νὰ τῷ εἶπω. Πήγαينه.

Ὁ θεράπων εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κόμητος· καὶ εὐθὺς μετ' ὀλίγον παρουσιάσθη ὁ κ. Δὲ Σερζύ φορῶν κοιτωνίτην καὶ μὲ ὕφος ἐκπληκτον. Ἡ Βάλδα τῷ ἐξέθηκε συντόμως τὰ ζητήματα αὐτῆς.

— Κύριε, τῷ εἶπε μετὰ φωνῆς χαμηλῆς, ἀφῆκα τὴν κυρίαν κόμησσαν, πλησίον τῆς ὁποίας εὐρισκόμην πρὸ ὀλίγου, διὰ νὰ τῇ προσφέρω τὰ σεβάσματα καὶ τὰ συγχαρητήριά μου. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σὰς διαβεβαιώσω, ὅτι οὐδένα λόγον εἶπον μετὰ προθέσεως προσβολῆς, ἀλλ' αὐτὴ προσεβλήθη ἐκ τοῦ διαβήματός μου τούτου, καὶ φοβοῦμαι ὅτι ἀφῆκα αὐτὴν πολὺν στενοχωρημένην καὶ τεταραγμένην. Θὰ σὰς ἦμαι λοιπὸν αἰωνίως ὑπόχρεως ἂν λάβετε τὴν καλωσύνην προτοῦ ὑπάγετε εἰς τὴν Λέσχην, νὰ εἰσέλθῃτε εἰς τῆς κυρίας κομῆσεως καί, χωρὶς νὰ τῇ ὁμιλήσῃτε περὶ ἐμοῦ, νὰ τὴν καθησυχάσετε.

— Ἄλλὰ δὲν εἶδα τὴν γυναῖκά μου πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν, εἶπεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ, καὶ σήμερον εἶπερ ποτε ἢ ἐπίσκεψις αὕτη . . .

— Κύριε, σὰς παρακαλῶ, διέκοψεν ἡ Βάλδα.

Καὶ ἐτόνισε τὰς λέξεις ταύτας : σὰς παρακαλῶ, ρίπτουσα αὐτῷ βλέμμα τοσοῦτον ἰκετευτικὸν καὶ ἀνεπίδεκτον ἀρνήσεως, ὥστε πάραυτα ὁ κόμητις εἶπε :

— Θὰ κάμω ὅ,τι ἀγαπᾶτε.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ Βάλδα.

Καὶ χαιρετίσασα ἀνεχώρησεν.

Δ

Δευτέρα ἔφοδος.

Ὅτε ἔμεινε μόνη ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἀπόλεσε διὰ μιᾶς τὴν πλαστὴν ἰσχύν, ἣν τὸ πάθος εἶχεν ἐμπνεύσει αὐτῇ.

Ἡ ἀντίδρασις ἐγένετο, τὸ σῶμα αὐτῆς συνεστάλη, ἐκάμθη εἰς δύο, αἰ κνήμαι αὐτῆς ἔτρεμον καὶ μετὰ πολλοῦ μόχθου κατάρθρωσε νὰ σύρῃ ἑαυτὴν μέχρι τοῦ θρονίου της, ἐν ᾧ κατέπεσε σχεδὸν λιπόθυμος.

Οὐδὲν ἦν τόσῳ θλιβερὸν νὰ ἴδῃ τις ἐν τῷ πολυτελεῖ διαιτήματι, ἀπέναντι τοῦ φαιδροῦ αὐτοῦ πυρός, ἢ τὸ ἀτυχὲς πλάσμα μόνον καὶ ἄπελπι, ἐφ' οὗ ὁ ὄλεθρος ἐνεπετύπωσε τὴν σφραγίδα αὐτοῦ. Διότι ἡ εὐτυχία μετὰ τῆς δυστυχίας ἐνυπάρχει ἐν ἡμῖν.

Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος ἀντικατοπτρίζεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὀπτικὸν ὄργανον, ἀποσυντιθὲν τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός καὶ ἄλλας μὲν αὐτῶν ἀποχωρίζων, ἄλλας δὲ συγκεντροῦν, καταπνίγει συγχρόνως ὑπὸ τὸ ὁμοίμορφον χρῶμα πένθους ἀνιάτου.

Πεσοῦσα ἐπὶ τοῦ θρονίου ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας χειρονομοῦσα μετ' ἀπελπισμοῦ φρικώδους.

— ὦ ! ὄχι, ὄχι, ἐψιθύρισε, δὲν θέλω ν' ἀποθάνω τώρα ! Θέλω νὰ τὸν ἐπανίδω, νὰ περιπτύξω αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, νὰ βυθίσω τὸ βλέμμα μου εἰς τὸ βλέμμα του, νὰ ψεύσω μὲ τὰ χεῖλη μου τὴν κόμην του, νὰ αἰσθανθῶ τὴν

πνοήν του εἰς τὸ μέτωπόν μου, τὴν χεῖρά του εἰς τὴν χεῖρά μου, νὰ ἀκούσω τέλος τῆς φωνῆς αὐτοῦ!

Ἐπαυσε ἀσθμαίνουσα.

Ὁ ἰδρῶς ὡς πληθὺς μαργαριτῶν ἀνέθρωςκεν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς.

Ὁ βαθὺς περὶ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς κύκλος ἐμεγεθύνετο καὶ ἐβαθύνετο.

ὑπὸ τὸν στηθόδεσμον τῆς ἐσθῆτος τὰ μανιώδη ἀνασκιρτήματα τῆς καρδίας ὕψουν καὶ ἐτάρασσον τὸ ὕφασμα.

— Ὅχι, ὄχι, ἀνέκραξε, κυριεύουσα ἑαυτῆς, δὲν θέλω νὰ τῷ κάμω τὴν τρομερὰν ἐκπλήξιν τοῦ νὰ μὲ εὐρῆ ἐκπνεύσασαν!

Ἐσιώπησεν.

Ἡ κρίσις τοῦ τέλους αὐτῆς ἤγγιζεν ἢ ἄτακτος ταραχή, ἢ τὸ ἄβρὸν τοῦτο σῶμα ἀνηλεῶς κλονήσασα, καθίστατο βαθυηδὸν ἠπιωτέρα, ἡσυχωτέρα καὶ κανονικωτέρα.

Ἡ ἀσθενὴς ἐσφόγγισε τὸ μέτωπον αὐτῆς, ἀνέπνευσεν ἔκ τινος φιαλίου, καὶ ἐράνη ἀναλαβοῦσα ἐφ' ἑαυτῆς τὴν κυριαρχίαν.

— ὦ! ἡ γυνὴ αὐτῆ!... ποσέθεσεν ὑποκώφως.

Ἄλλ' εὐθὺς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ὡς ἀποδιώκουσα ὄχληράν ιδέα, καὶ ζωηρῶς ἔσυρεν ἔκ τοῦ θυλακίου ἐπιστολὴν ἐπιτυγμένην, ἣτις ἐφαίνετο ὅτι ἀνεγνώσθη καὶ ἐπανεγνώσθη πολλὰκις.

— Καὶ πάλιν δός μοι δύναιμι, Λουκιανέ μου!

Ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν μειδιῶσα ἔκ χαρᾶς καὶ γλυκέως φθυρίζουσα:

«Μετὰ οὐτῶ ἡμέρας!... Διὰ τὴν Δίβερπουλ... ἐπὶ τοῦ Γιβραλτάρ...»

Τὴν στιγμὴν ταύτην κρούσασα ἐλαφρῶς, εἰσῆλθεν ἡ Ἰουλία.

— Κυρία, εἶπεν, ὁ κ. κόμης ἐρωτᾷ ἂν ἡ κυρία κόμηςσα ἔχη τὴν καλοσύνην νὰ δεχθῆ αὐτὸν προτοῦ νὰ ἐξέλθῃ.

— Τὴν ἐσπέραν ταύτην;... τώρα;... ἠρώτησεν ἡ κυρία Δὲ Σερζὺ μετ' ἐκπλήξεως.

— Ἀλλά, κυρία... ναί.

— ὦ... Θεέ μου! Ἀδύνατον! Εἰπέ εἰς τὸν κύριον κόμητα ὅτι ὑποφέρω πολὺ καὶ ὅτι εἶμαι λίαν καταβεβλημένη, ὅτι παρακαλῶ αὐτὸν νὰ μοι συγχωρήσῃ ὅτι...

Ὁ λόγος ἐξέπνευσεν ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς.

— Ναί, ἡ κυρία ἔχει δίκαιον! δὲν δύναται, δὲν εἶνε εἰς τόσον καλὴν κατάστασιν, διὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν κύριον κόμητα, εἶπεν ἡ Ἰουλία, βεδίζουσα πρὸς τὴν θύραν.

— Ὅχι! περίμεινε! ἐπανελάβε ζωηρῶς ἡ ἀσθενὴς.

Ἐθλίβε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐσκέρθη ἐπὶ τινὰς στιγμάς.

Ὁ συζυγὸς αὐτῆς ἤθελεν ἀναμφιβόλως νὰ ὀμιλήσῃ αὐτῇ περὶ τοῦ Λουκιανοῦ, τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ, τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ ἂν ἠρνεῖτο νὰ δεχθῆ αὐτόν, ἤθελε φανῆ ὅτι ἀπομακρύνει καὶ φοβεῖται τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς συνδιαλέξεως ἤρχετο σπανίως εἰς αὐτήν, ἐπομένως θὰ ἦτο ἀνοίκειον νὰ ἀποθαρρύνῃ αὐτὸν διὰ τῶν ὁρμῶν τούτων τῆς προσβολῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ.

— Ἰουλία, εἶπεν ἀποφασιστικῶς, αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου καλλιτέρον τώρα. Εἰπέ, σὲ παρακαλῶ, εἰς τὸν κύριον ὅτι θὰ ἤμμι λίαν εὐτυχῆς ἂν τὸν ἴδω.

— Κυρία, εἶθε τόσον ἀσθενὴς, τόσον ὠχρὰ!...

— Πράξον ὅ,τι σὲ εἶπον, τέκνον μου.

Ἡ θαλαμηπόλος ἐξῆλθε σείουσα τὴν κεφαλὴν

Ἡ κυρία Δὲ Σερζὺ ἠνέωξε τὸ συρτάριον τῆς τραπέζης αὐτῆς, ἐζήτησεν αὐτόθι φάρμακον, ὅπερ προσδιώρισεν αὐτῇ ὁ ἰατρὸς πρὸς λήψιν διὰ κοχλιαρίου μετὰ τὰς κρίσεις καὶ τὰς λιποθυμίας, καὶ ἐγγίζουσα τὸ φιαλίδιον εἰς τὰ χεῖλη αὐτῆς, ἐρόφησεν ἐπανειλημμένως ἐξ αὐτοῦ τρίς. Ἐπειτα ἐπλησίασεν εἰς κάτοπτρον, ἔλαβε κτένα ὀστράκινον, καὶ διέλυσε τὴν κόμην αὐτῆς μετὰ ταῦτα ἀνέσυρε τὰς χειρίδας, διηυθέτησε τὸν τράχηλον, ἠντρέπισε τὰς πτυχὰς τῆς ἐσθῆτος.

Οὐδὲν ἄλλο θέαμα ἦν τόσῳ θλιβερόν καὶ συγκινητικόν ὅσον ὁ ἐπιθανάτιος οὗτος καλλωπισμός.

Ἡ Ἰουλία ἠνέωξε τὴν θύραν καὶ ἀνήγγειλεν:

— Ὁ κύριος κόμης.

Καὶ ἀπεσύρθη.

Ὁ κ. Δὲ Σερζὺ εἰσῆλθε κρατῶν τὸν ἐπενδύτην καὶ τὸν πῖλον αὐτοῦ, ἄτινα ἔθηκεν ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ προύχωρησε πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ μετ' ἠθους χαριέντος καὶ τρόπων κομφοτάτων.

Ἐλαβε τὴν χεῖρα αὐτῆς καὶ τὴν ἡσπάσθη.

— Λοιπὸν, προσφιλέ μου Ἰωάννα, εἶπε, τί ἤκουσα; ὅτι εἶσαι σήμερον ὀλίγον πλέον ἀδιάθετος; Δὲν ἠθέλησα νὰ ἐξέλθω πρὶν ὁ ἴδιος πληροφορηθῶ τὰ τῆς ὑγείας σου.

— Εἶθε πολὺ καλός, φίλε μου, εἶπε γλυκέως ἡ κόμηςσα, δὲν αἰσθάνομαι πλέον πολὺ κακὰ.

Ὁ κύριος Δὲ Σερζὺ ἐκάθησε πλησίον τοῦ θρονίου τῆς συζύγου του.

Ὁ κόμης Δὲ Σερζὺ ἦτο ὁ ὠραιοτέρος ἀνὴρ τῆς γενεᾶς του.

ὑψηλός, εὐσταλής, εὐρύτερος, ἔχων ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν, τὴν χεῖρα καὶ τὸν πόδα ἐξαισιῶς μικρὸν, ἦν καθ' ὅλα συμμετρῶν καὶ ἀρίστων μελῶν, τοῦθ' ὅπερ προὔξενει μεγάλην αἴσθησιν ὅτε παρεκάθητο ἐν ταῖς ἰδιαιτέροις συναθροίσεσι τῆς αὐλῆς Ναπολέοντος τοῦ Γ', ἐνθα συνήντα τις πάσας τὰς δυνατὰς φυσιογνωμίας, ἀλλὰ σπανίως τοιαύτην, ὡς τὴν τοῦ κ. Δὲ Σερζὺ.

Ἡ ἡλικία εἶχεν ἀποφιλῶσει τὸ μέτωπον, ὅπου ἔλαμπεν ἡ ὀργὴ βεβαιουμένη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου.

Ἡ ρίς μακρὰ, λεπτὴ εἰς τὸ ἄκρον, ἐπιπτε κατ' εὐθεῖαν ἐπὶ στόματος ἰκανῶς μεγάλου, καὶ χειλέων φιληδόνων, ὧν ἡ σαρκαστικὴ πτυχὴ διανοιγομένη ἐξετίθει εἰς θέαν ὀδόντας λευκοτάτους.

Ἄλλ' ὅ,τι καθίστη τὴν φυσιογνωμίαν ταύτην πράγματι ὠραίαν καὶ μᾶλλον ἐκπληξίν προξενούσαν ἢ ἀγάπην ἀποσπῶσαν, ἦσαν οἱ μεγάλοι, καλῶς διηνεωγμένοι καὶ καθαρῶς φαιοῦ χρώματος ὀφθαλμοί, καλυπτόμενοι ὑπὸ τόξου ὀφρύων προεξέχουστων καὶ ἀφθόνως μεμιγμένων μετὰ τριχῶν ὡς ἐκ μεταξῆς, καὶ εἰσέτι μελαινῶν.

Τὸ λάμπον τοῦτο βλέμμα — ὅτε τὸ λοιπὸν μέρος τῆς φυσιογνωμίας περιεπλκισαῖτο ὑπὸ τῆς χιονώδους κόμης καὶ τοῦ περὶ τὸ πρόσωπον γενείου — ἔδιδε μοναδικὸν χαρακτηριστῆρα πρωτοτυπίας εἰς τὸ σύνολον τῆς κεφαλῆς.

Ἡ συνήθης ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν τούτων ἦν ἡ σκληρότης, μετριαζομένη ὑπὸ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς κοινωνίας, ἐν τῇ ἐβίῳ.

Εἰς τινὰς μάλιστα στιγμάς τὸ βλέμμα τοῦ κόμητος ἀπέβαινε θαυματοποικόν οὐδέποτε ὅμως παρετηρεῖτο ἐν αὐτῷ γλυκύτης, ἢ καλοβουλίας.

Διὰ τοῦ θαυματοποικοῦ τούτου βλέμματος λοιπὸν ὁ κ. Δὲ Σερζὺ συνώδευε κατ' ἀρχὰς τὴν μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ διάλεξιν.

ὑπήκουεν, ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, εἰς τὴν θέλησιν τῆς Βάλδας, ἐρχόμενος εἰς ἐπίσκεψιν τῆς συζύγου του ἄλλ' ἢ συμπεριφορὰ, ἢ φωνή, οἱ λόγοι αὐτοῦ ἐνέφαινον τρόπον τινὰ ὅτι ἐπεθύμει νὰ καταστήσῃ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην μᾶλλον ὄχληράν καὶ ἐπίπονον.

Ἐξετάσας λοιπὸν μετὰ μερίμνης καὶ προνοίας περὶ τῆς ὑγείας αὐτῆς, οὐδεμίαν ἠθέλησε νὰ ἀκούσῃ ἀποθαρρυντικὴν ἀπάντησιν, ἐλαφρὰν τινὰ μόνον ἀδικασίαν ὀλίγον τι παραταθεῖσαν παραδεχόμενος, καὶ ἀντιλέγων πρὸς πάντα ἐκφράζοντα ἀνησυχίαν καὶ ἀμφιβολίαν περὶ προσεχοῦς ἀναρρώσεως.

Ἦτο ἀπόλυτος καὶ ἐπίμονος αἰσιδόξος εἰς πᾶν ὅ,τι προὔξενει τοῖς ἄλλοις ἀθυμίαν καὶ βάσανον.

Ἐν τούτοις τὰ πρῶτα ταῦτα ἐπὶ τῆς ὑγείας ζητήματα ταχέως ἐξηνητλήθησαν μετὰ τῶν συζύγων, οἵτινες, καίτοι

ὕπὸ τὴν αὐτὴν κατώκουν στέγην, ἐβλέποντο τόσον σπανίως· ἐπῆλθε δὲ βραχεῖα σιωπὴ.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἤλπιζε προφανῶς, ὅτι θὰ τῇ ὠμίλει περὶ τοῦ Λουκιανοῦ.

Δὲν ἦτο δυνατόν, ἐσκέπτετο, δι' ἄλλην τινά, ἐκτὸς ταύτης, αἰτίαν νὰ ἐζήτησε τὴν συνέντευξιν ταύτην. Ὅσον διὰ τὸν κόμητα, οὗτος ἐγίνωσκε τὴν προσδοκίαν ταύτην τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ, καὶ ὁμῶς ἐπροσπάθει παντὶ τρόπῳ νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν κινδυνώδη ταύτην συνομιλίαν· ἀλλ' ἠδύνατο;

Ἡ Βαλδα, καλῶς γνωρίζουσα τὸ ἀποτέλεσμα, ἔθηκε τὸν ἕνα ἀντιμέτωπον τοῦ ἐτέρου τὴν ἐσπέραν ταύτην.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λουκιανοῦ, ληφθεῖσα τὴν αὐτὴν πρωΐαν, ἢ προσεχῆς ἔλευσις τοῦ ἐξορίστου υἱοῦ, τὸ παρὸν καὶ κατεπεῖγον ἐνδιαφέρον τοῦτο, τὸ κοινὸν καὶ διάφορον συγχρόνως πάθος τοῦτο, ταῦτα πάντα βιαίως προσέβαλλον τοὺς ἀτυχεῖς τούτους γονεῖς, ἀπέναντι ἀλλήλων εὐρίσκομένους.

Δύο νέφη πλήρη ἠλεκτρισμοῦ δύνανται νὰ συναντηθῶσιν ἀτιμωρηταί;

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, φοβούμενος αὐτὸς ἑαυτόν, ἐπροσπάθει οὐχ ἦττον ν' ἀποφύγῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἀναβάλῃ τὴν σύγκρουσιν· καὶ ἐγειρόμενος,

— Ἐλπίζω, εἶπεν, ὅτι τὴν ἐσπέραν ταύτην δὲν θὰ ἦσαι πολὺ καταβεβλημένη. . .

— ὦ! εἶμαι καὶ πολὺ. . . ἀπεκρίνατο.

Βλέπουσα δὲ τὸν σύζυγον αὐτῆς διατάζοντα, προσέθηκε:

— Δὲν ἀμφιβάλω, φίλε μου, ὅτι εἴχετε νὰ μοὶ ὁμιλήσητε περὶ ἐμοῦ μόνον;

— Οὐδὲν ἐν τούτοις ἔχω νὰ προσθέσω! εἶπε μηχανικῶς πῶς.

Ἔστη.

Ἦτο καταφανῶς τεταραγμένος.

Τὸ ἀτυχὲς γενναῖον πλάσμα ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ.

— Λοιπὸν, εἶπε, θὰ ἔλαβες σήμερον τὸ πρῶτ' ἐπιστολήν τινα — τοῦ Λουκιανοῦ — ὁμοίαν πρὸς τὴν ἰδικήν μου.

— Ἐπιστολήν τοῦ Λουκιανοῦ, μάλιστα, ἀλλ' ὁμοίαν πρὸς τὴν ἰδικήν σου, ἀμφιβάλω.

Ὁ ὑπόκωφος τόνος, μεθ' οὗ προσηχθήσαν αἱ λέξεις αὗται, αἱ συνοφρωθεῖσαι ὄφρως, τὰ συσφιχθέντα χεῖλη τοῦ κ. Δὲ Σερζύ ἐνέπλησαν τρόμου ἀνεξηγήτου τὴν σύζυγον αὐτοῦ· εἰσέδυ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἀπαίσιον προαίσθημα μετενόησε πικρῶς, διότι ὠμίλησεν.

Ἄλλ' ἦτο πλέον ἀργά.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ συνήθρισε πᾶσιν ἀπομείναςαν αὐτῇ ἠθικὴν δύναμιν, ἐλλείψει τῆς φυσικῆς ἰσχύος, καὶ ἐπανελάθε μετὰ στιγμὴν σιωπῆς:

— Γνωρίζω τὸν υἱόν μου, καὶ πρὶν ἢ ἀναγνώσω τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν λέγεις ὅτι σοὶ ἔγραψε, εἶμαι βεβαία ὅτι εἶναι πλήρως σεβασμοῦ πρὸς τὸν πατέρα του.

— Τὸ σεβας μόνον ὑπάρχει ἐν τοῖς λόγοις του, πιθανόν, εἶπεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ σείων τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' οὐδόλως σχεδὸν ἐν τῇ πράξει.

— Ἐν τίνι πράξει;

— Ἴδού! γνωρίζεις ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λουκιανοῦ μοὶ ἀναγγέλλει ὅτι εὐρίσκεται καθ' ὁδὸν ἐπανερχόμενος. Ἐσκέφθη νὰ μὲ συμβουλευθῇ πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἀπότομον ταύτην ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν οὐδὲν δικαιολογεῖ;

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ βραδέως καὶ ἰδιαίτερος ἐτόνισε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις.

— Ἐγνώριζεν ὅτι ἡ μήτηρ του ἦτο ἀσθενὴς καὶ. . .

— Δυστυχῆς, δὲν ἔχει οὕτω; προσέθετο πικρῶς μειδιῶν ὁ κ. Δὲ Σερζύ· καὶ ἐπανερχεται ἵνα τὴν παραμυθήσῃ.

— Δὲν δύνασαι νὰ ἐλέγξῃς τὴν στοργὴν τοῦ υἱοῦ πρὸς τὴν μητέρα του, εἶπεν ἡ ἀσθενὴς μετὰ φωνῆς σχεδὸν μὴ ἀκουομένης.

— Ὅχι, βέβαια· ὑπὸ τὸν ὄρον ὁμῶς ἢ πρὸς τὴν μητέρα στοργὴν νὰ μὴ εἶνε ἐπίπληξις πρὸς τὸν πατέρα.

— ὦ! τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ.

Προσέθηκε δ' ἡσυχώτερον:

— Τοῦτο δὲν ἐγένετο ποτέ.

— Ἐπίπληξις πρὸς ἐμέ, τοῦτο ἦτο πολὺ, πάρα-πολύ! Ἄλλ' ὑπῆρξέ ποτε ὁ Λουκιανὸς υἱὸς καὶ εὐπειθὴς εἰς τὴν κυριαρχίαν μου, εἰς τὴν θέλησίν μου;

Ἡ μήτηρ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν σκεπτομένη· ἔπειτα διὰ φωνῆς χαμηλῆς, ὡς πρὸς ἑαυτὴν ἀποτεινομένη,

— Ἀλλοίμονον! ἠδυνήθην εἰς τὴν Λουκίαν, κόρην ἀπειρον καὶ ἀθῶαν, νὰ καλύψω, νὰ κρύψω τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ὁ Λουκιανὸς ἦτο ἀνὴρ. . .

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἠγέρθη μεθ' ὀρμῆς.

— Καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ὑπομείνω ποτέ, ὥστε ἐν παιδίον, ὁ υἱὸς μου, νὰ τολμᾷ νὰ ἐξελέγχῃ τὰς πράξεις μου καὶ νὰ κρίνῃ τὴν διαγωγὴν μου.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας μετὰ κινήσεως σπασμωδικῆς.

— Ἰάκωβε, ἔλεος, ἐψιθύρισε, μὴ μὲ φονεύσης πρὸ τῆς ἐπανόδου του.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἔστη, παρατηρῶν αὐτήν.

Λάμπις οἴκτου διεδέξατο ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ τὴν λάμπιν τῆς ὀργῆς.

Συνεκρατήθη καὶ καθιστὰς ἠπιωτέραν τὴν φωνήν, καίπερ τρέμουσαν ὀλίγον ἐκ τοῦ θυμοῦ, ἀπήντησε, πλησιάζων αὐτῇ:

— Ἐχεις δίκαιον! συγχώρησόν μοι, Ἰωάννα. Ἐλησμονησα ὅτι ἡ ὑγιεία σου ἀπῆται μεγάλας προφυλάξεις. Ἄλλὰ καὶ σὺ πρέπει νὰ ἐννοήσης, καὶ ὁ Λουκιανὸς νὰ μάθῃ, σὲ παρακαλῶ, ὅτι ὑπάρχουσι πράγματα, τὰ ὁποῖα ἡ ἀξιοπρέπειά μου δὲν ἠμπορεῖ νὰ παραδεχθῇ.

— Ὁ Λουκιανὸς ἔπραξε κακῶς! ἐπανελάθε ζωηρῶς ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ταχέως ἐπωφελουμένη τῆς στιγμιαίας ταύτης γαλήνης. Μάλιστα, ὁ υἱὸς οὐδέποτε. . . Ἄλλὰ, ἄς προσπαθῶμεν νὰ προλάβωμεν τὰς συγκρούσεις καὶ τὰς λύπας. Σήμερον δὲν ἀπαιτῶ πλέον ὅ,τι ἀπεποιήθης ἄλλοτε, ὅ,τι θὰ ἀπεμάκρυνε τοὺς χωρισμοὺς τούτους, τὰς ἀγωνίας ταύτας. . . Σὲ εἶχον ἱκετεύσει νὰ ἀπομακρύνῃς τῆς οἰκίας ταύτης ἐν. . . πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶνε δι' ἐμὲ σκληρὸν νὰ βλέπω ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην.

— Ἐν πρόσωπον, διέκοψεν ἀποτόμως ὁ κόμης, τὸ ὁποῖον ἐκάλεσες καὶ ἔφερες μόνῃ σου ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην· τὴν συγγενῆ σου ἀπαιτεῖς νὰ διώξω, νὰ ρίψω εἰς τὰς ὁδοὺς, ἀφ' οὗ ἡμεῖς εἴμεθα οἱ αἰτίοι νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πατρίδα τῆς!

— Εἴμεθα ἀρκετὰ πλούσιοι, ὥστε νὰ τῇ προσφέρωμεν ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν ἤθελε· ἄλλως τε, εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ βλέπετε αὐτὴν κατὰ τὴν ὑμετέραν βούλησιν.

— Τότε δά! τότε. . . εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς ὑπάρχει τὸ σκάνδαλον! . . . ἡ ἀτιμία, ἡ κατασχύνῃ δι' αὐτήν!

— Ἄ! ἦτο προτιμότερος λοιπὸν ὁ ἀπελπισμὸς καὶ ὁ θάνατος δι' ἐμέ!

Ἡ κραυγὴ αὕτη διέφυγε τὴν κόμησσαν.

Ἐξέπληξε τὸν κ. Δὲ Σερζύ, καί, πρᾶγμα παράδοξον, ἐφάνη κατευνάσασα αὐτόν.

Ἡσθάνθη ἄρα γε ὅτι ἡ γῆ ἦτο ἀνυπόφορος δι' αὐτήν;

Ἐφοβήθη μήπως ἐξαντλήσῃ τὴν ὑπομονὴν τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἢ, τοῦλάχιστον, τὰς δυνάμεις αὐτῆς.

Εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐφ' ἱκανὰ δευτερόλεπτα ἔστη σιωπηλός, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἔλαβε τόνον μετριοπαθέστερον καὶ ἡμερώτερον, ὅτε τῇ εἶπε:

— Λοιπὸν, Ἰωάννα, παραδέχεσαι νὰ μὴ ἐγγίσωμεν ποτέ τοῦ λοιποῦ τὸ λεπτόν αὐτὸ ζήτημα;

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, συντετριμμένη ὑπὸ τῶν ἀλλεπαλλήλων τούτων συμβάντων, ἐπανελάθε βραδεία φωνῇ μετὰ κόπου:

— Ἄς μὴ ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τοῦ παρελθόντος, εἶμῃ καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἐμέ. Ἀπὸ τριῶν ἐτῶν, προσεπάθησα ὡς ἐκ

τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Λουκιανοῦ, νὰ ἀποφύγω τὸ σκάνδαλον τοῦτο, διὰ τὸ ὅποιον ἔτρεμον, ὅσον καὶ ὑμεῖς, διὰ τὰ τέκνα μου. Ἀπητήσατε τὴν σκληροτέραν διὰ μητέρα θυσίαν, τὴν ἀπὸ τῶν κόλπων ἀπομάκρυνσιν τοῦ υἱοῦ τῆς. Καὶ συγκατένευσα. Ἐθυσίασα τὴν σύζυγον ἑθυσίασα τὴν μητέρα. Διὰ τὸ ὄνομα καὶ διὰ τὴν ὑπόληψιν ὑμῶν ἔδωκα πᾶν ὅ,τι γυνὴ δύναται νὰ δώσῃ. Μοὶ ἔμενον δύο τέκνα· μοὶ ἔλαβον τὸ ἓν· καὶ δὲν ἀπέθανον ὑπὸ τὸ κτύπημα... ἀφ' οὗ ζῶ εἰσέτι. Πολλάκις διελογίσθην ἂν δὲν ἦτο τοῦτο, τὸ νὰ ὠθήσω τὴν ἀνταπάρνησιν μέχρι τοῦ ἐγκλήματος, τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὅποιον μὲ ἐτιμῶρει ὁ Θεός.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἠγέρθη βραδέως καὶ μετὰ μεγαλοπρεπειᾶς, ἦν ἡ λύπη καὶ ἡ ἀσθένεια παρέχουσιν εἰς τὰς ἐλαχίστας ἐνεργείας ἡμῶν, καὶ προσηλοῦσα τοὺς μέλανας αὐτῆς ὀφθαλμούς, τοὺς ὁποίους ἔφλεγεν ὁ πυρετός, ἐπὶ τῶν ἐξωρισμένων, ἀλλ' ἤδη δαμασθέντων ὀφθαλμῶν τοῦ συζύγου αὐτῆς, μετ' ἀσυνήθους αὐτῆ τὸλμης, προσέθετο διὰ χαμηλῆς καὶ ἱκετευτικῆς, ἀλλὰ στερεᾶς φωνῆς :

— Ἦδυνάμην νὰ πράξω πλειότερόν τι, κύριε; Καὶ λυπεῖσθε διότι φέρω τὸ ὄνομά σας ἀκηλίδωτον... ἐνώπιον τοῦ κόσμου;

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, καίπερ ἐσκληρυμμένος, ἠσθάνθη ἑαυτὸν βαθυτέρον ἢ ὅσον θὰ ἐπεθύμει, συγκεκινημένον, ὅπερ ὅμως δὲν ὡμολόγει ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ ὅτι ἀναγνωρίζει διότι τὸ νὰ συγκινεῖται ἐνώπιον τῆς συζύγου του, ἦν τ' αὐτόν τοῦ κρῖνεσθαι ὑπ' αὐτῆς οἰκτεῖρων δ' αὐτὴν ἦν τ' αὐτόν τοῦ καταδικάζειν ἑαυτόν.

— Δὲν σᾶς μέμφομαι ποσῶς, ἐπανελάθε μετὰ τινος γλυκύτητος, ἀναγνωρίζω τὰς θυσίας, τὰς ὁποίας λέγετε, καὶ τοι ὑπέστην πολλὰ ὑπὸ τῶν θλίψεών σας, τῶν δακρῶν καὶ τοῦ ἤθους σας.

— Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ὑποφέρω εὐθυμος καὶ ἀδιάφορος τὴν κατερέϊψωσιν τῶν ὄνειροπολημάτων καὶ τοῦ ἔρωτός μου; διότι σὲ ἠγάπων! Ὑμεῖς δὲν με ἠγαπήσατε διόλου, τούλαχιστον νὰ μὲ ὑπελήπτεσθε!

— Τέλος τί θέλεις παρ' ἐμοῦ; ἐφέλλισεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ, τεθορυβηθεὶς ὑπὸ τῶν λέξεων τούτων, αἰτινες, ἐναντίον τοῦ τριπλοῦ θώρακος τῆς ματαιότητός του, τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης του, εἰσεχώρουν μέχρι τῶν ἐνδοτέρων αὐτοῦ, καὶ ἀπεχάζον αὐτόν.

— Νὰ συγχωρήσῃς τὸν Λουκιανόν, νὰ τὸν ὑποδεχθῆς ὡς ὑποδέχεται πατὴρ υἱόν, νὰ μὴ ἀπαιτήσῃς παρ' αὐτοῦ συγκαταβάσεις... αἱ ὁποῖαι θὰ ἐξήγειρον τὴν ὑπερήφανον καὶ νομιμόφρονα φύσιν του καὶ θὰ ἐτραυματίζον τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν μοὶ φέρει.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ εἶχε καταστῆ σχεδὸν ἀσύνετος, καὶ ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἐδράξατο τοῦ σημείου τούτου, λίαν εὐτυχῆς ὅτι ἀπέφυγεν, ἀδιάφορον πῶς, τὴν ἀηδῆ ἀδιαθεσίαν, ἐν ἣ ἀπὸ τινων στιγμῶν εὐρίσκετο.

Μικροῦ δεῖν εὐρίσκειν ἄδικον ἑαυτὸν καὶ ἐλυπεῖτο δι' ἄλλο πρόσωπον, ὅπερ δὲν ἦτο αὐτός ὁ ἴδιος.

Καὶ μετ' ἐπιτετηδευμένης παραφορᾶς, ἦν ὑπεκρίνετο, ἀνέκραξε :

— Σὲ ἔνοῶ! Θέλεις νὰ ἐπιτρέψω εἰς τὸν υἱόν σου νὰ ὑβρίζῃ ὅπως δήποτε νεαρὰν γυναικᾶ, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ὑπερασπισθῇ... ἀπροστάτευτον...

— Ἀπροστάτευτον! ἐπανελάθεν ἡ κυρία Δὲ Σερζύ μετ' εἰρωνείας, ἥτις ἔκρουσε τὰ ὦτα τοῦ συζύγου αὐτῆς ὡς λεπτῆς μαχαίρας ἐπὶ τραύματος ὅπερ ἤνοιξεν.

Πάραυτα ἡ κόμησσα ἐπανελάθε μεθ' ἱκετευτικῆς καὶ διακεκομμένης φωνῆς :

— Ἰάκωβε, αἱ ἡμέραι μου εἶνε μεμετρημέναι τόρα. Τὸ αἰσθάνομαι... τὸ γνωρίζω! Ὁ Λουκιανὸς ἐπανερχεται διὰ νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἀποθάνω εἰς τὰς ἀγκάλας του. Εἰς ἀνταλλαγὴν τῶν ὄσων παρ' ἐμοῦ ἔλαβες, εἰς ἀνταλλαγὴν πάντων, ὄσων ἀπώλεσα, διὰ τὰ τόσα ἐν τῇ

μοναξίᾳ μου κρυφίως ρεύσαντα δάκρυα, δι' ὅλα ταῦτα μίαν χάριν σοὶ ζητῶ, μίαν μόνην· μὴ μοι προξενήσῃς νέαν λύπην ἐκ τῆς ἐπανάδου τοῦ Λουκιανοῦ! μὴ μοι δηλητηριάσῃς τὴν ὑπερτάτην ταύτην χαρὰν, τὴν τελευταίαν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ γῆς αἰσθάνομαι! Αὐτὴν τὴν χάριν, ὦ! Αὐτὴν σοὶ τὴν ζητῶ, ἂν ἦνε ἀνάγκη, καὶ γονυκλινῆς.

Καὶ ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἔχουσα ὑψωμένας πρὸς τὸν σύζυγον αὐτῆς τὰς χεῖρας.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, ὡς πολλοὶ ἄλλοι, ἦτο εὐαίσθητος εἰς πράγματα ἐξωτερικά.

Ἡ θεὰ τῆς γυναικὸς ταύτης, μελανὰ ἐνδεδυμένης, τὸ ἰσχνὸν καὶ ἐπιθανάτιον αὐτῆς, κυλιομένης πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἀπέσπασεν ἀπ' αὐτοῦ ἀληθῆ οἶκτον καὶ αἰσχύνης κραυγὴν.

Προὔχώρησε κατεσπυσμένως, καὶ ἐγείρων ἐβοήθησεν αὐτὴν νὰ καθήσῃ ἐπὶ τοῦ θρονίου αὐτῆς.

— Ἰωάννα, Ἰωάννα, ἀνέκραξε, τί κάμνεις; Δὲν εἶμαι τόσον σκληροκάριος! Διὰ τί μὲ συκοφαντεῖς οὕτω; ἄς σὲ ἀγαπᾷ ὁ Λουκιανός, καὶ ἐγὼ ἐπίσης θὰ σὲ ἀγαπῶ.

— Σοὶ ὁμνῶ νὰ ἀπολαμβάνω παρ' αὐτοῦ ἀνάλογον σέβας, ἐὰν θέλῃς· ἀλλὰ καὶ σύ, ὀρκίσθητι ὅτι ἡ ἐπάνοδός του δὲν θὰ γείνη αἰτία νέων ἀγῶνων, τοὺς ὁποίους δὲν ἔχω τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρω.

— Σοὶ τὸ ὀρκίζομαι, ἀπήντησεν ὁ κ. Δὲ Σερζύ. Εἰς ἐμὲ θὰ εὖρη πατέρα ἀνεξίκακον, λησμονήσαντα πάντα.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ.

— Ἄλλ' εἶσαι ὠχροτάτη! Θέλεις νὰ φωνάξω τὴν Ἰουλίαν;

— Ὅχι, ὄχι· δὲν εἶνε τίποτε. Αἱ συγκινήσεις, γνωρίζεις, μὲ κατέβαλον ὀλίγον· ἀλλὰ θὰ ἀναλάβω ἔχω μόνον ἀνάγκη ὀλίγων στιγμῶν ἀναπαύσεως καὶ μοναξίας. Πήγαινε εἰς τὰς διασκεδάσεις σου, ἐγὼ μένω μὲ τὴν εὐτυχίαν μου.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ, ὠχρός, ὡς αὐτῇ, προὔχώρησε πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ὡς ἵνα ἐναγκαλισθῇ αὐτὴν ἀλλ' αὐτὴ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

— Πήγαινε, τῷ εἶπεν, εὐχαριστῶ.

Ὁ κ. Δὲ Σερζύ ἔστη ἐπὶ δευτερόλεπτον, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀντιστῇ, καὶ ἔσφιξε μετ' ἀμνηχανίας τὴν ὑγρὰν καὶ πεπαγωμένην ταύτην χεῖρα· ἔπειτα ἀπεσύρθη ἔχων τὸ μέτωπον ὑλιγώτερον ἐπηρμένον ἢ ὅτε εἰσῆλθεν.

Ἡ κυρία Δὲ Σερζύ, ἐξεληθόντος αὐτοῦ, περιέπεσεν εἰς εἶδος τι ἀποκαρώσεως.

Μετὰ τὴν χαρὰν, λίαν ἰσχυρὰν δι' αὐτὴν, ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λουκιανοῦ προσγενομένην αὐτῇ μετὰ τὰς ἀδημονίας τῆς μετὰ τῆς Βάλδας πάλης, τὸν τρόμον, οἱ κλονισμοί, ἡ μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς πάλη εἶχε τρόπον τινα φονεύσει τὸ δυστυχῆς ἐκείνο ἀγωνιῶν σῶμα, τὸ περικλεῖον τὴν ἀτυχῆ καὶ ἀξιολύπητον ταύτην ψυχὴν.

Ἄλλ' εἰσέτι εὐρίσκετο μακρὰν τοῦ βυθοῦ τῶν συγκινήσεων αὐτῆς.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν, ἡ Βάλδα ἔλεγεν εἰς τὴν Λουκίαν, ἥτις μετὰ τῆς παιδαγωγοῦ αὐτῆς μετέβαινε εἰς τὸν χορὸν,

— Μὴ μεταβῆς εἰς τὸν χορὸν πρὶν ἢ πρὸ πάντων ἴδῃς τὴν μητέρα σου.

[Ἐπεται συνέχεια].